

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 95/20

Luksemburg, 16 lipca 2020 r.

Wyrok w sprawach połączonych C-133/19, C-136/19 i C-137/19
B.M.M., B.S., B. M i B.M.O. / État belge

Data, którą należy przyjąć w celu ustalenia, czy osoba należąca do rodziny członka rodziny rozdzielonej jest „małoletnim dzieckiem”, jest data złożenia wniosku o zezwolenie na wjazd i pobyt

Skargi na oddalenie wniosku o połączenie z rodziną małoletniego dziecka nie można uznać za niedopuszczalną z tego jedynie powodu, że w trakcie postępowania sądowego dziecko stało się pełnoletnie

W 2012 r. B.M.M., posiadająca w Belgii status uchodźcy, złożyła w ambasadzie Belgii w Konakry (Gwinea) wnioski o zezwolenie na pobyt w ramach łączenia rodziny dla trojga swoich małoletnich dzieci. Wnioski te zostały oddalone. W 2013 r. B.M.M. złożyła nowe, podobne wnioski w ambasadzie Belgii w Dakarze (Senegal). W 2014 r. właściwe organy belgijskie oddaliły te wnioski, uznając, że zostały złożone w oparciu o fałszywe lub wprowadzające w błąd informacje.

Rozpoznając skargi na te decyzje, które wpłynęły do niego w dniu 25 kwietnia 2014 r., Conseil du contentieux des étrangers étrangers (sąd ds. cudzoziemców, Belgia) uznał je w dniu 31 stycznia za niedopuszczalne z powodu braku interesu prawnego. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem krajowym interes prawny powinien istnieć w chwili wniesienia skargi i trwać przez cały okres postępowania. W omawianej sprawie, nawet jeśli uwzględnić daty urodzenia dzieci wskazane we wnioskach, wszystkie były już pełnoletnie w dniu wydania orzeczenia przez Conseil du contentieux des étrangers étrangers, a zatem nie spełniały już przesłanek ustanowionych w przepisach regulujących łączenie rodzin, z którego mogą korzystać małoletnie dzieci.

Troje dzieci, których sprawa dotyczy, wniosło skargę kasacyjną do Conseil d'État (rady stanu, Belgia). Ich zdaniem wykładnia przyjęta przez Conseil du contentieux des étrangers étrangers narusza, po pierwsze, zasadę skuteczności prawa Unii, ponieważ uniemożliwia im skorzystanie z prawa do łączenia rodzin gwarantowanego w odnośnej dyrektywie¹, a po drugie – prawo do skutecznego środka prawnego². W tym właśnie kontekście Conseil d'État postanowiła zwrócić się z pytaniami do Trybunału Sprawiedliwości.

W dzisiejszym wyroku Trybunał w pierwszej kolejności odpowiedział, że **datą, do której należy się odnieść, by ustalić, czy mamy do czynienia z „małoletnim dzieckiem”, jest data złożenia wniosku o zezwolenie na wjazd i pobyt w celu łączenia rodziny**, a nie data rozstrzygnięcia tego wniosku przez właściwe organy tego państwa członkowskiego, w stosownym przypadku w wyniku skargi na decyzję o oddaleniu takiego wniosku.

W tej kwestii Trybunał przypomniał, że celem dyrektywy 2003/86 jest wspieranie łączenia rodzin, a także przyznawanie ochrony obywatelom państw trzecich, w szczególności małoletnim. Ponadto przepisy dyrektywy 2003/86 należy interpretować i stosować w świetle prawa do poszanowania życia prywatnego lub rodzinnego³, wiążącego się z obowiązkiem uwzględnienia najlepszego interesu dziecka oraz biorąc pod uwagę konieczność regularnego utrzymywania przez dziecko relacji osobistych z obojgiem rodziców, co przewiduje Karta⁴. Trybunał stwierdził w tej kwestii, że

¹ Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. 2003, L 251, s. 12), art. 4.

² Artykuł 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”)

³ Artykuł 7 Karty.

⁴ Artykuł 24 ust. 2 i 3 Karty.

przyjęcie, jako daty odniesienia w celu ustalenia wieku wnioskodawcy, daty rozstrzygnięcia przez właściwy organ w przedmiocie wniosku o łączenie rodzin, nie byłoby zgodne ani z celami dyrektywy 2003/86, ani z wymogami Karty. Właściwe organy i sądy krajowe nie byłyby bowiem zachęcane do rozpatrywania wniosków małoletnich priorytetowo, z pilnością konieczną w celu uwzględnienia ich podatności na zagrożenia, a zatem mogłyby działać w sposób zagrażający prawu do łączenia rodzin tych małoletnich.

Trybunał wskazał, że w omawianej sprawie Conseil du contentieux des étrangers étrangers odrzucił skargi dopiero w dniu 31 stycznia 2018 r., to jest trzy lata i dziewięć miesięcy po ich złożeniu oraz że takie terminy nie wydają się w Belgii wyjątkowe.

Zatem przyjęcie, w celu oceny wieku wnioskodawcy, daty rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku nie pozwoliłoby na zagwarantowanie identycznego i przewidywalnego traktowania wszystkich wnioskodawców oraz mogłoby prowadzić do istotnych różnic w rozpatrywaniu wniosków o łączenie rodzin między państwami członkowskimi oraz wewnątrz jednego państwa członkowskiego.

W drugiej kolejności Trybunał odpowiedział, że **skargi na oddalenie wniosku o łączenie rodziny małoletniego dziecka nie można uznać za niedopuszczalną z tego jedynie powodu, że w trakcie postępowania sądowego dziecko stało się pełnoletnie.**

Skargi krajowe, umożliwiające członkowi rodziny rozdzielonej i członkom jego rodziny zakwestionowanie przed sądem decyzji o oddaleniu wniosku o łączenie rodziny powinny być skuteczne i rzeczywiste. Ponadto odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej nie może opierać się na stwierdzeniu, że zainteresowane osoby nie wykazują już interesu w uzyskaniu orzeczenia sądu, do którego się zwróciły. Obywatel państwa trzeciego, którego wniosek o łączenie rodziny został oddalony, może nawet po uzyskaniu pełnoletności zachować interes w tym, by sąd orzekł co do istoty, ponieważ w niektórych państwach członkowskich takie orzeczenie sądowe jest konieczne, by wnioskodawca mógł wystąpić przeciwko danemu państwu członkowskiego z roszczeniem odszkodowawczym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793